

Werdykt Jury Nagrody im. Ossowskiego za rok 2019

Do nagrody imienia Stanisława Ossowskiego zgłoszone zostały trzy książki: książka autorstwa Katarzyny Kalinowskiej *Praktyki flirtu i podrywu: studium z mikrosocjologii emocji* Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2018, książka autorstwa Beaty Bielskiej *Potencjał zmiany. Rezultaty działania ruchów społecznych na przykładzie LGBT* w Polsce*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2018, oraz książka autorstwa Michała Lesiaka *Brudna praca w zawodach medycznych. Konteksty interakcji pacjent-personel medyczny w procesie leczenia* Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018. Jury bardzo wysoko oceniło wartość teoretyczną wszystkich trzech książek, wysoką świadomość metodologiczną ich autorów, jak i ich walory literackie. Po dogłębnej analizie **Jury większością głosów zdecydowało o przyznaniu Nagrody im. Ossowskiego za rok 2019 książce autorstwa Katarzyny Kalinowskiej *Praktyki flirtu i podrywu: studium z mikrosocjologii emocji*.**

Uzasadnienie werdyktu

Badania nad emocjami – w tym badanymi emocjami cielesnymi - wpisują się w niezwykle ważny nurt badań nad społeczeństwem, zarówno w skali mikro, jak i makro. Emocje cielesne okazują się być często pierwszoplanowymi czynnikami warunkującymi nie tylko zachowania w małych grupach, mikro związkach ale i zachowania wielkich zbiorowości społecznych, mniej lub bardziej ustrukturalizowanych – zbiegowisk, tłumów, publiczności czy takich działań jak np. zbiorowa zemsta czy kara (lynch). Autorka skoncentrowała się na analizach strategii interakcyjnych i emocjonalnych flirtu i podrywu. Analizy te ze znakomitym skutkiem zostały naukowo i społecznie uzasadnione. Silne osadzenie praktyk flirtu i podrywu w społecznej codzienności i wiedzy nieprofesjonalnej sprawia, że sama tematyka może się wydać czytelnikowi, również spoza kręgów specjalistów, frapująca. Obszerne ilustracje omawianych kwestii, będące wypowiedziami badanych, podnoszą dynamikę i atrakcyjność narracji, co czyni książkę dobrą propozycją lektury dla studentów.

Najważniejszym walorem książki jest jej część metodologiczna. Można ją traktować nawet jako względnie autonomiczne dokonanie. Przemyślana, intelektualnie wyrafinowana i proceduralnie dobrze opisana „metodologia wrażliwa na afekt” jest możliwa do wykorzystania w różnego typu badaniach w obrębie socjologii zaangażowanej, mikrosocjologii światów społecznych, badań zjawisk trudno dostępnych, zrytualizowanych i silnie emocjonalnie nacechowanych. Opis „metodologii wrażliwej na afekt” dowodzi niezwyklej samoświadomości metodologicznej autorki. Wywód jest erudycyjny, logiczny, zwarty i skłania do fundamentalnej refleksji nawet doświadczonego metodologa.

Książka może spełnić ważną rolę w „metodologicznej dydaktyce”, bo pokazuje kolejne etapy budowania zarówno koncepcji teoretycznej, jak i metodologicznej. Co więcej, ten proces jest opisany dynamicznie i kontekstowo. Studenci socjologii (także antropologii i pedagogiki) mogą się z tej książki nauczyć praktyki metodologicznej.

Książkę dobrze się czyta nie tylko ze względu na problem, ale także na walory literackie tekstu. Wywód jest precyzyjny, a sprawność w posługiwaniu się językiem filozoficznym, psychologii emocji, mikrosocjologii budzić musi najwyższe uznanie. Widać ogromną

erudycję autorki oraz jej poznawczą pasję. Na pochwałę zasługują również czytelne, mimo rozbudowania, tabele, grafiki i diagramy.

Może jedynie szkoda, iż autorka idąc dość utartym tropem zajęła się emocjami pozytywnymi, dobrymi (trochę jednak nadużywając pojęcia miłość w odnoszonego do praktyk flirtu i podrywu), pominęła natomiast zupełnie, nawet nie wspominając o nich tzw. 'złe emocje' (strachu, złości, nienawiści prowadzącej do hejtu, a nawet zbiorowego 'wymierzania sprawiedliwości') które decydują zarówno o relacjach w skali mikro (np. o przemocy domowej czy syndromie zależności ofiary od oprawcy) jak i makro (np. poddaniu się dyktaturze, polowaniu na rzekomych przestępców, czy opisywanym w związku z Holocaustem dobrowolnym współuczestnictwie w zbrodni). Pozostaje czekać na następne monografie autorki.

Mirosław Chałubiński
Wiesław Gumuła
Julita Makaro
Włodzimierz Andrzej Rostocki
Grażyna Skąpska (Przewodnicząca Jury)

Warszawa, 26 września 2019